
Plany zmian w systemie zamówień publicznych w 2018 r.

Przygotowana przeze mnie, wcześniejsza wersja była jedynie próbą poruszenia tematu. Zaczęę to czynić systematycznie, raz w miesiącu, uzupełniając zestawienie. Proszę o przesyłanie swoich uwag i sygnałów o zmianach, które są planowane a nie zostały uwzględnione.

W 2018 r. planowanych jest kilka zmian w systemie zamówień publicznych. Zestawienie nigdy nie będzie wyczerpujące. Jest to niemożliwe, gdyż legislator nie zawsze chce się podzielić rozwiązaniami projektowanych zmian. W tym opracowaniu będę je nazywał nieplanowanymi. Nieplanowane zmiany miały zawsze miejsce i wynikają z potrzeby chwili. Najczęściej „nie można było ich wcześniej przewidzieć”. Poniższe zestawienie należy uaktualnić w przypadku „centralnego zamawiającego”. Część z niżej wymienionych przepisów ma już obowiązek stosować.

Poniżej część zaplanowanych (znanych mi) zmian w systemie zamówień publicznych, które wg mojej oceny powinny pojawić się w 2018 r. Jest to zestawienie niepełne, ale może być podstawowym zbiorem informacji, co w tym roku będzie się działo. Do daty wejścia w życie zmian lub nowych regulacji prawnych wprowadziłem własny komentarz.

Z zestawienia i materiałów można korzystać, publikować fragmenty lub całość. Proszę zawsze powoływać się na datę jego sporządzenia i autora (*Opracował 23.03.2018 r. Piotr Sparczyński*) oraz wskazać źródło (www.pzp.pl). Przyjmuję uwagi lub krytykę połączoną z propozycją zmian. W przypadku ich dokonania (ocena własna), w opracowaniu pojawi się (za wcześniejszą zgodą) nazwisko osoby, która zaproponowała uzupełnienie lub korektę tego harmonogramu. Czekam na pomysły ☺.

Data: 18.04.2018 r.

Zmiana w ustawie Pzp dotycząca elektronicznej zamówień publicznych (obowiązkowy środek komunikacji elektronicznej) poprzez wprowadzenie wymagania podpisywania przez wykonawcę JEDZ kwalifikowanym podpisem elektronicznym pod rygorem nieważności.

Podstawa prawna:

- zmiana ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2016.1020 z dnia 2016.07.13); art. 15 ust. 2.;
- Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2017.1579 t.j. z dnia 2017.08.24); art. 10a i inne;
- rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie użycia środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz udostępnianie i przechowywanie dokumentów elektronicznych (Dz.U.2017.1320 z dnia 2017.07.04).

Zmiana w praktyce:

- zmiany w procedurze opartej na przepisach ustawy Pzp o wartości zamówienia powyżej kwot progowych unijnych;
- zmiany w treści ogłoszenia o zamówieniu, siwz, zaproszeniach, umowie i sposobie jej realizacji;
- zmiany w rozwiązaniach organizacyjnych jednostki;
- średnie ryzyko popełnienia dużych błędów – możliwość uznania umowy za nieważną;
- średnie ryzyko korekt finansowych – zarzutów naruszenia dyscypliny finansów publicznych;
- może nie obowiązywać w postępowaniach o wartości zamówienia do kwot progowych unijnych, ale wymaga spełnienia warunku dotyczącego zasad sporządzania oświadczeń z art. 25a ustawy Pzp.

Średnie ryzyko możliwości popełnienia błędów wynika z faktu przygotowania przez Urząd Zamówień Publicznych (www.uzp.gov.pl) przykładowych rozwiązań w procedurach obejmujących JEDZ. Wydaje się, że zamawiający będzie musiał zmodyfikować niektóre wprowadzone tam rozwiązania oraz koniecznie dodać kolejne zapisy w ogłoszeniu, siwz, zaproszeniu, umowie. Proponuję, przygotowując rozwiązania, poczekać na prawdopodobne modyfikacje zaproponowanych rozwiązań. Według mnie, mogą się one pojawić na stronie UZP jeszcze przed 18 kwietnia 2018 r.

Zaproponowane obecnie rozwiązania zawarte są pod adresem: <https://www.uzp.gov.pl/aktualnosci/opinie-dotyczace-aktualnosci-dokumentow-w-swietle-nowelizacji-ustawy-pzp-oraz-nowego-podejscia-do-badania-konfliktu-interesow>.

Mogę przygotować propozycję rozwiązań dotyczących siwz, ogłoszenia czy umowy związanych ze zmianami obejmującymi w/w temat. Bazą musi być rozwiązanie przygotowane przez UZP, ale wg mojej oceny korekta jest potrzebna (czy wręcz obowiązkowa). Przepuszczalny termin przygotowania takiego opracowania to pierwsza połowa kwietnia 2018 roku. Proszę o informację zwrotną, czy istnieje zapotrzebowanie wykonania takiego dodatkowego opracowania.

Data: uchwaloną ustawę przekazano do podpisu Prezydentowi.

Ustawa reguluje podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czasowe oferowanie lub świadczenie usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby zagraniczne będące przedsiębiorcami oraz określa zasady tworzenia przez osoby zagraniczne będące przedsiębiorcami oddziałów i przedstawicielstw w Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawę w dniu 7.03.2018 r przekazano Prezydentowi do podpisu.

Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Link do strony legislatora:

http://orka.sejm.gov.pl/proc8.nsf/ustawy/2054_u.htm

<http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=2054>

Zmiana w praktyce:

- możliwości złożenia oferty przez osoby, przedsiębiorców zagranicznych w szerszym zakresie niż obecnie (oferty osób / podmiotów zagranicznych);
- zmiana zakresu działalności gospodarczej osób zagranicznych;
- transgraniczność działalności usługowej;
- będzie dotyczyć oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych;
- będzie dotyczyć przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych (także dane osobowe);
- zmiana współpracy międzynarodowych organów w zakresie świadczenia usług.

Wejście w życie tej ustawy będzie wymagało większej uwagi zamawiającego w przypadku złożenia oferty przez osobę, oddział, firmę zagraniczną. Przykładowo, zgodnie z art. 20 ust. 1 uchwalonej ustawy Minister wydaje decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach oddziału. Jednak zakaz ten nie stosuje się do przedsiębiorców zagranicznych z państw członkowskich (art. 20 ust. 6). Brak wiedzy w tym zakresie przez zamawiających prowadzących postępowania może powodować niepotrzebne spory prawne i możliwe odwołania.

Data: 25.05.2018 r.

Zmiana przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, która wymusi obowiązek zastosowania dodatkowych procedur i wymagań nazywanych potocznie RODO. Będzie miała wpływ na przygotowanie i prowadzenie postępowania oraz realizację umowy.

Podstawa prawna:

- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenie dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). (Dz.U.UE.L.2016.119.1 z dnia 2016.05.04)
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>;
- Proces legislacyjny obejmuje także przygotowanie nowej ustawy o ochronie danych osobowych.

Pliki z tekstem projektów zmian:

Projekt ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 20.03.2018 r.pdf

Uzasadnienie do projektu ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 20.03.2018 r.pdf

Praktycznie zmiana dotyczyć będzie między innymi:

- postępowania o udzielenie zamówienia bez względu na wartość zamówienia;
- przygotowania siwz, ogłoszenia, zaproszenia i wprowadzonych tam wymagań;
- prowadzenia procedury badania i oceny ofert;
- realizacji umowy;
- zmian organizacyjnych w jednostce;
- zasad przechowywania i udostępnienia dokumentacji z postępowaniach.

Proponuję już dziś analizować treść informacji, które wymagamy od wykonawców w postępowaniu czy w trakcie realizacji umowy. Ustawy o ochronie danych osobowych jeszcze nie ma w pracach Sejmu. Wiadomym jest, że te regulacje zburzą przyzwyczajenie zamawiającego do żądania w postępowaniu niepotrzebnych informacji od wykonawców. Weryfikacja procesu pozyskiwania danych od wykonawców ma miejsce nie tylko w trakcie trwania postępowania, ale i realizacji umowy. Proponuję także zwrócić uwagę na posiadane oprogramowanie związane z zamówieniami publicznymi (i nie tylko). Po wejściu w życie nowych regulacji wymuszą one dokonanie określonych czynności. Przy współpracy z ekspertami będziemy starać się kontynuować ten wątek.

Data: 09.06.2018 r.

Zauważono potrzebę wdrożenia do prawa polskiego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z dnia 8.06.2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskaniem, wykorzystaniem i ujawnianiem dalej powoływanej jako dyrektywa 2016/943/UE.

Podstawa prawna:

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/943 (pełny tekst w załączonym pliku).

Link do strony:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32016L0943>

Praktycznie zmiana dotyczyć będzie między innymi:

- definicji tajemnicy przedsiębiorstwa;
- definicji czynu nieuczciwej konkurencji;
- innych elementów związanych z przygotowaniem i prowadzeniem postępowania.

Zmiany obejmą postępowania bez względu na wartość zamówienia. W postępowaniach objętych przepisami ustawy Pzp będą one znaczące.

Ze względu na wstępny etap prac legislacyjnych jeszcze nie zamieszczam tekstu. W kolejnej odsłonie harmonogramu (kwiecień 2018 r.) przygotowywane zmiany będą już upublicznione.

Uwaga

Po pobieżnej lekturze dyrektywy, wydaje się, że wymusza ona wejście w życie tych regulacji już 9.06.2018 r., a nie 28.06.2018 r. jak jest to w obecnych zamierzeniach legislatora przyjmowane. Nie są mi znane powody wydłużenia procesu legislacyjnego i założenie, że wystarczy w naszym kraju dzień 28.06.2018 r. Osobiście problemu nie widzę. Gdy dojdzie jednak do sporów w zakresie definicji tajemnicy przedsiębiorstwa opartej na „naszej ustawie” (w okresie 9.06.2018 – 28.06.2018 r), która jednak odmiennie interpretuje to pojęcie, to może generować istotny problemem. Będzie musiała się z nim zmierzyć Krajowa Izba Odwoławcza lub sądy.

Fragment dyrektywy poniżej:

**„Artykuł 19
Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 9 czerwca 2018 r. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych środków.

Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.”

Data: 24.07.2018 r.

Wprowadzenie dodatkowych wymagań związanych z kosztem cyklu życia produktu, kalkulacją. Termin wydania przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania rozporządzenia obejmującego metody kalkulacji kosztów cyklu życia.

Podstawa prawna:

- zmiana ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2016.1020 z dnia 2016.07.13); art. 22 pkt 3;
- Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2017.1579 tj. z dnia 2017.08.24); art. 91 ust 7a-7c;
- proces legislacyjny w ministerstwie jeszcze nie został upubliczniony;
- inne.

Praktycznie zmiana dotyczyć będzie między innymi:

- ustalania kryteriów oceny ofert, gdzie przedmiotem zamówienia będzie robota budowlana;
- postępowań objętych przepisami ustawy Pzp;
- inne.

Wydaje się, że zmiana w robotach budowlanych będzie modyfikować w sposób istotny zasady budowania kryteriów oceny ofert. Zmiany najprawdopodobniej ukierunkowane będą na posługiwanie się normami, z których już korzysta się w procedurach z przedmiotem: roboty budowlane. Do tego mogą dojść wskazane w załącznikach do dyrektywy wspólne metody kalkulacji kosztów cyklu życia.

1. Ustawa Pzp. (...)

Art. 91.

7a. Metoda określenia kosztów przypisywanych ekologicznym efektom zewnętrznym spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) oparta jest na kryteriach obiektywnie możliwych do zweryfikowania i niedyskryminujących;
- 2) dostępna jest dla wszystkich zainteresowanych stron;
- 3) dostarczenie danych przez wykonawców działających z należytą starannością nie jest nadmiernie uciążliwe, także dla wykonawców z państw trzecich będących stronami Porozumienia Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych lub innych umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska.

7b. W przypadku gdy na mocy przepisów prawa Unii Europejskiej, określonych w załączniku XIII do dyrektywy 2014/24/UE lub w załączniku XV do dyrektywy 2014/25/UE, wspólna metoda kalkulacji kosztów cyklu życia jest obowiązkowa, do oszacowania tych kosztów stosuje się tę metodę.

7c. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, metodę kalkulacji kosztów cyklu życia budynków oraz sposób przedstawiania informacji o tych kosztach, kierując się potrzebą zapewnienia ujednolicenia i wiarygodności tych kalkulacji.

2. ISO 15686-5: 2008 Budynki i zbudowane aktywa. Planowanie żywotność. Koszt cyklu życia

Link do strony: http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=39843

PN-EN ISO 15686-5 „ *...jest pierwszym międzynarodowym standardem dla rachunku kosztów cyklu życia nieruchomości. Standard będzie miał również wpływ na projektowanie nowych budynków poprzez požądania klientów do ustalania odpowiednich budżetów i optymalizacji kosztów cyklu życia, od całej wartości życia i punktu widzenia zrównoważonego rozwoju (...)*”. Uwaga drugie wydanie wprowadza zmiany: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:15686:-5:dis:ed-2:v2:en:sec:D>

3. PN-EN 60300-3-3:2006 - Zarządzanie niezawodnością -- Część 3. Przewodnik zastosowań -- Szacowanie kosztu cyklu życia

Data: 29.09.2018 r.

Wymagania dotyczące krajowego węzła identyfikacji, warunki techniczne, notyfikacja krajowego systemu identyfikacji.

Podstawa prawna:

- ustawa o usługach zaufania oraz identyfikacja elektroniczna (Dz.U.2016.1579 z dnia 2016.09.29); art. 142; art. 22; art. 24-26; art. 96 ust 4 w zakresie art. 20a ust 1 pkt 1;
- ustawa z dnia 17.02.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 oraz z 2016 r. poz. 352); art. 20a ust 1 pkt 1.

Praktycznie zmiana dotyczyć będzie podmiotów świadczących usługi zaufania, ministra oraz innych.

Data: 18.10.2018 r.

Zmiana w ustawie Pzp dotycząca obowiązku kontaktu zamawiającego z wykonawcami jedynie poprzez tzw. środek komunikacji elektronicznej. Oferty, wnioski, oświadczenia obowiązkowo muszą być podpisywane przez wykonawców kwalifikowanym podpisem elektronicznym (pod rygorem nieważności). Wejdzie w życie pełna wersja rozporządzenia dotycząca praktycznego sposobu stosowania środków komunikacji elektronicznej w zamówieniach publicznych.

Podstawa prawna:

- zmiana ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2016.1020 z dnia 2016.07.13); art. 15 ust. 1 pkt 2, art. 18, i inne;
- Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2017.1579 t.j. z dnia 2017.08.24); Rozdział 2a; art. 43 ust 2 i inne;
- rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie użycia środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz udostępnianie i przechowywanie dokumentów elektronicznych (Dz.U.2017.1320 z dnia 2017.07.04).

Praktycznie zmiana dotyczyć będzie:

- zasad komunikowania się zamawiającego z wykonawcami i odwrotnie;
- postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o wartości zamówienia, gdy obowiązują procedury przewidziane ustawą Pzp (pow. 30 000 euro);
- składania ofert, oświadczeń, wniosków poprzez kwalifikowany podpis elektroniczny;
- sposobu przygotowania siwz, ogłoszenia, umowy, skrzynki mail, faksu i wymagań technicznych i informatycznych;
- rozwiązań organizacyjnych w jednostce w zakresie dokumentów elektronicznych występujących w zamówieniach publicznych;
- innych.

Data: 18 10.2018 r.

Wejście w życie kolejna część rozporządzenia eIDAS i wymagań dotyczących podpisu elektronicznego oraz wzajemnie uznawanie minimalnych specyfikacji technicznych i procedur dotyczących poziomów bezpieczeństwa w zakresie środków identyfikacji elektronicznej (Dz.U.U.E.L.2015.235.7 z dnia 2015.09.09) oraz ram interoperacyjności (Dz.U.U.E.L.2015.235.1 z dnia 2015.09.09).

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73).

Zmiana w praktyce:

- konieczności uwzględnienia w procedurze zamówienia dodatkowych procedur i wymagań, gdzie wymagane będzie złożenie dokumentu elektronicznego z kwalifikowanym podpisem elektronicznym;
- zmiany regulacji dotyczących notyfikacji oraz innych;
- dotyczyć będzie zamówień bez względu na ich wartość.

Należy przypuszczać, że wymagania te będzie wypełniać oprogramowanie mające ułatwić prowadzenie procedur zamówień publicznych.

Data: 18 10.2018 r.

Zmiany w zakresie elektroniczacji zamówień publicznych wymuszą szereg modyfikacji w samej ustawie Pzp, czy aktach ustawowych. Wydaje się, że będzie konieczne uwzględnienie np. obowiązku stosowania platformy elektronicznej, która może powstać w Urzędzie Zamówień Publicznych. Pojawiają się coraz częściej opinie, że jej budowa i sprawne funkcjonowanie stoi pod znakiem zapytania.

Praktycznie zmiana może dotyczyć:

- większości aktów wykonawczych, gdzie wskazuje się na wersję dokumentu pisemnego a nie elektronicznego;
- treści rozporządzenia wydanego na podstawie art. 25 ust 2, art. 96, ...;
- obowiązkowego stosowania platformy elektronicznej UZP;
- wymagań dotyczących składników platformy elektronicznej, którą zamawiający raczej będzie musiał zbudować lub pozyskać (czasami odpłatnie);
- inne.

Data: nie ustalona.

W projektach zmian zdefiniowana na 1 marca 2018 r, ale wg autora opracowania raczej „po wyborach”.

Podstawa prawna:

Ostatnia wersja projektu ustawy o jawności.

Pliki:

projekt ustawy o jawności z 01.2018 r.pdf
uzasadnienie do projektu ustawy o jawności z 01.2018 r.pdf

Źródło: <http://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12304351/katalog/12465401#12465401>

Zmiana w praktyce:

- dotyczyć będzie zamówień publicznych bez względu na ich wartość;
- wprowadzenie pojęcia tzw. sygnalistów;
- wprowadzenie obowiązku publikacji umów cywilnych (nie tylko pisemnych);
- wprowadzenie obowiązku składania oświadczeń majątkowych od kwoty wartości zamówienia pow. 500 000 zł dla osób biorących udział w postępowaniu (członkowie komisji przetargowych, kierownik jednostki, biegli, ...);
- pojawienie się odpowiedzialności za składanie oświadczeń podających dane nieprawdziwe;
- inne.

Opracowano 24.03.2018 r.

Piotr Sparczyński
Tel. +48 602 69 33 15
Mail: pzp@pzp.pl